

Porsgrunn kommune
Postboks 128
3901 PORSGRUNN

Saksbehandler, innvalgstelefon
Pernille Bechmann, 33372310

Tillatelse – Mudring og peling – gbnr. 32/132 - Bjørkøya fergekai -Porsgrunn kommune

Vedtak om tillatelse

Statsforvalteren gir Porsgrunn kommune tillatelse, etter forurensningsregelverket, til å mudre (inkl. sprengning) inntil 200 m² sjøbunn med et masseuttak på inntil 300 m³, samt peling med inntil 5 peler og etablering av 10 betongpilarer innenfor et areal på inntil 150 m² ved Bjørkøya fergekai, gbnr. 32/132 i Porsgrunn kommune.

Vedtaket er hjemlet i forurensningsloven §§ 11 og 16, forurensningsforskriften § 22-6.

Tillatelsen gis på vilkår angitt i eget vedlegg, og er gyldig i to år fra dags dato.

Frister

- Varsle oppstart minimum en uke før arbeidene starter.
- Rapportere om utført arbeid innen seks uker etter at tiltaket er fullført.

Søknaden

Porsgrunn kommune søkte 13.07.2021 om tillatelse etter forurensningsregelverket til å mudre (inkl. sprengning) inntil 200 m² sjøbunn med et masseuttak på inntil 300 m³ og til peling av inntil 5 peler og etablering av 10 betongpilarer som berører et areal på inntil 150 m². Tiltaket skal utføres ved Bjørkøya ferjekai, gbnr. 32/132 i Porsgrunn kommune.

Formålet med å sprengning er å sikre tilstrekkelig seglingsdyp ved ferjekaien. Steinmasser fra sprengning ble omsøkt levert til godkjent mottak eller benyttet ved utfylling på Sandøya. Mudring (inkludert sprengning) skal gjennomføres over en periode på ca. en uke.

Formålet med å pele er å støtte fergeleiet i ytterkant. Det skal benyttes en kombinasjon av borede ståljernepeler og rammede stålørspeler.

Rammede stålrørspeler medfører fortrenkning av sediment. Ifølge søknaden vil pelingen maksimalt medføre fortrenkning av totalt 5 m³ sediment som i liten grad forventes spredt. Betongpilarene etableres på rensket berg og forankres med bolter i fjellet. Boltingen er planlagt utført av dykker. Pelearbeidet vil generere boreslam som er planlagt samlet på land. Ved behov vil boreslam gjennomgå avanning og vannet vil bli sluppet tilbake i sjø. Boreslam skal leveres til godkjent mottak.

Det er foreslått å gjennomføre turbiditetsovervåking under tiltaket. Bruk av siltgardin er vurdert som lite egnet på grunn av fergetrafikk og lystbåttrafikk.

Sjøbunnen i og ved tiltaksområdet har blitt analysert for miljøgifter i overflatesediment (0-10 cm) ved tre stasjoner og dypere sediment ved en stasjon. Resultatene viser konsentrasjoner av miljøgifter tilsvarende inntil tilstandsklasse IV (dårlig), jf. klassifiseringssystem for sediment (M-608 | 2016 «Grenseverdier for klassifisering av vann, sediment og biota»).

I Miljødirektoratets Naturbase (kart.naturbase.no) kommer det fram at tiltaket det er søkt om ikke vil berøre registrerte naturverdier direkte.

Forhåndsvarsling og offentlig høring

Søknaden ble forhåndsvarslet til sakens parter og andre berørte, samt annonsert i Telemarksavisa, Porsgrunns dagblad og Varden og lagt ut til offentlig høring på Statsforvalterens nettsider, jf. §§ 36-6 til 36-8 i forurensningsforskriften. Høringsfristen var 02.12.2021.

Vi mottok to uttalelser, fra Fiskeridirektoratet region Sør og Kystverket region Sørøst.

Ingen av de hadde vesentlige merknader til omsøkt tiltak etter forurensningsregelverket.

Uttalelser fra andre instanser

Kommunen ga tillatelse til tiltaket etter plan og bygningsloven i vedtak datert 21.01.2022.

Lovgrunnlag

Mudring er forbudt etter forurensningsforskriften kapittel 22 *Mudring og dumping i sjø og vassdrag* § 22-3 og § 22-4. Med hjemmel i § 22-6 har Statsforvalteren myndighet til å gi tillatelse til mudring fra skip hvis det søkes om det.

Statsforvalteren er delegert myndighet for mudring i sjø og vassdrag, når tiltaket skjer fra land og for anleggsvirksomhet (Miljødirektoratet rundskriv T-3/12, 2012).

Med hjemmel i forurensningsloven § 11, jf. § 16 kan forurensningsmyndigheten gi tillatelse med vilkår til virksomhet som kan medføre forurensning. Når forurensningsmyndigheten avgjør om tillatelse skal gis og fastsetter vilkår, skal det legges vekt på forurensningsmessige ulemper ved tiltaket sammenholdt med de fordeler og ulemper tiltaket for øvrig vil medføre. Kravene i vannforskriften §§ 4 - 6 og naturmangfoldloven kapittel 2 legges til grunn som retningslinjer ved skjønnsutøvelse etter forurensningsloven.

Brudd på tillatelsen er straffbart etter forurensningsloven §§ 78 og 79.

Tillatelsen kan senere endres i medhold av forurensningsloven § 18. Endringer skal være basert på skriftlig saksbehandling og endringssøknad må foreligge i god tid før endring ønskes gjennomført.

At forurensningen er tillatt utelukker ikke erstatningsansvar for skade, ulempe eller tap forårsaket av forurensningen, jf. forurensningsloven § 56.

Statsforvalterens vurdering

Det legges vekt på at eventuelle mudringstiltak skal være forsvarlig med hensyn på forurensningssituasjonen, biologisk mangfold og miljøet ellers. Eventuelle negative konsekvenser for miljøet og naturverdier skal veies opp mot de fordeler tiltaket vil medføre.

Tiltaket anses å være av samfunnsmessig betydning ved at det tilrettelegger for bruk av ny elektrisk passasjerferge på strekningen Brevik – Sandøya – Bjørkøya. Overgang fra motorisert til elektrisk passasjerferge vil redusere forurensende utslipp på denne transportetappen.

Forurensning

Sjøbunnen i og ved tiltaksområdet er blitt analysert for miljøgifter. I henhold til klassifiseringssystem for sediment (M-608 | 2016 «Grenseverdier for klassifisering av vann, sediment og biota») anses sedimentet som forurenset. På denne bakgrunn stiller vi vilkår om at mudrede masser og boreslam fra peling skal leveres til lovlig avfallsanlegg, som omsøkt. Fordi det ikke lenger er planer om å fylle ut på Sandøya, må også steinmasser fra sprenging leveres til godkjent avfallsmottak.

Tiltaket medfører fare for spredning av forurensete partikler. Sedimentprøvene viser at forurensningsgraden varierer, men at samtlige prøver har lav andel (< 5 %) finstoff med potensiale for transport over lengre avstander (silt og leire). For å redusere partikkelspredningen under sprenging stiller vi krav om å fjerne mest mulig løsmasse innenfor sprengningsområdet før sprengingen gjennomføres. Statsforvalteren legger til grunn søkers opplysning om at siltgardin ikke er egnet i området på grunn av fergetrafikk. Vi mener imidlertid at det er viktig å ha kontroll på spredningen og setter vilkår om overvåking av turbiditet, som omsøkt.

For å begrense spredningen av plast fra sprengingen stiller vi vilkår om valg av metode som begrenser mengden plast og at det etableres og følges opp rutiner for å oppdage spredning og sikre opprydding av plast.

For borede stålkjernepeler anser vi boreslammet til å utgjøre størst risiko for spredning av forurensning. Det skal benyttes best mulig driftsmetode og teknologi for oppsamling, separering og avvanning, jf. forurensningsloven § 2, nr. 3. For å sikre at avvanningen ikke medfører spredning av forurensning stiller Statsforvalteren krav om at turbiditet i utslippet fra avvanningen ikke overstiger 10 NTU og at utslippet ikke medfører oppvirvling av sediment fra sjøbunnen.

Det er satt vilkår om turbiditetsmåling gjennom hele tiltaksgjennomføringen. Etter vår vurdering ivaretar vilkåret behovet for kontroll med spredning fra mudring, peling og etablering av betongpilarer.

Naturmangfoldloven

Tiltaket omfatter mudring (inkludert sprenging) og peling i et område hvor det ikke er registrerte naturtyper (kart.naturbase.no). Tiltaket vil ikke berøre registrerte verneområder eller gyteområder. Hele Bjørkøya er registrert som et svært viktig friluftslivsområde.

Det er registrert lokalt viktige bløtbunnsområder i strandsonen (verdicode C) over 200 m vest og sør for tiltaksområdet.

Ved bløtbunnsområdet på vestsiden ligger det noen holmer som benyttes til hekking av flere rødlistede arter av sjøfugl, blant annet fiskemåke, hettemåke, makrellterne og ærfugl. Det er ingen elvemunninger i nærheten av tiltaksområdet og nærmeste registrerte gytefelt ligger på motsatt side av Bjørkøya, godt skjermet fra der det skal sprenges.

Etter Statsforvalterens vurdering oppfylder kunnskapsgrunnlaget de krav som stilles i naturmangfoldloven § 8 for å kunne ta beslutning i saken.

Påvirkning på bløtbunnsområdene vurderes ivaretatt gjennom krav til turbiditetsovervåking og krav om stans i arbeidene ved overskridelse av grenseverdi.

Tiltak i sjø er som regel ikke tillatt i perioden 15. mai til 15. september av hensyn til plante- og dyreliv, friluftsliv og rekreasjon. I denne perioden er også den biologiske produksjonen i vannmassene stor, og det er ikke ønskelig med negativ påvirkning av vannmassene. Støy i forbindelse med arbeidene kan forstyrre hekkende sjøfugl på holmene i nærheten. Av den grunn utvides perioden det ikke tillates tiltak i til 15. april til 15. september i denne saken.

Sprenging av sjøbunn kan ha negative effekter på fisk og andre organismer som befinner seg i nærhet ved bl.a. trykkbølger og dannelse av nålformede partikler. Reaksjoner hos organismer kan imidlertid variere avhengig av hvor følsom for lyd den enkelte art er, og hvilke livsstadier artene er i. Vi vurderer sekvensiell avfyring av reduserte salver til å redusere trykkbølgenes påvirkning, og setter derfor dette som krav i tillatelsen.

Etter vår vurdering vil tiltaket i en begrenset periode kunne føre til noe økt samlet belastning for økosystemene, jf. naturmangfoldloven § 10. Vi anser dette som akseptabelt når kravene i denne tillatelsen oppfylles, og belastningen er forbigående. Statsforvalteren anser ikke tiltaket til å utgjøre en vesentlig fare for at forvaltningsmålene for naturtypene og artene som lever der ikke oppnås, jf. naturmangfoldloven §§ 4 og 5.

Etter Statsforvalterens vurdering foreligger det tilstrekkelig kunnskap om naturmangfoldet og virkninger på naturmangfoldet. Førre- varprinsippet får dermed ikke anvendelse, jf. naturmangfoldloven § 9.

Tiltakshaver skal dekke kostnadene ved å hindre eller begrense skade på naturmangfoldet som tiltakene volder, dersom dette ikke er urimelig ut fra tiltakenes og skadens karakter, jf. naturmangfoldloven § 11.

Tiltaket må utføres på mest mulig skånsom måte for å hindre spredning av forurenset sediment og nedslamming av nærliggende miljø. Statsforvalteren stiller krav om overvåking av tiltaket med turbiditetsmålinger og sekvensiell avfyring av reduserte salver, jf. naturmangfoldloven § 12. Det skal også tas særlig hensyn til andre forhold som kan virke spredningsreducerende, herunder vurdering av strøm, værforhold og tidevann.

Vannforskriften

Tiltaksområdet ligger i vannforekomsten Langesundsfjorden (vannforekomstID 0110010801-C). Vannforekomsten har moderat økologisk tilstand og dårlig kjemisk tilstand og er registrert med risiko for å ikke nå miljømålet om minimum god økologisk og kjemisk tilstand innen 2033.

Statsforvalteren ser det ikke som sannsynlig at tiltaket vil forringe vannforekomsten eller arbeidet for å nå området miljømål i vesentlig grad, jf. vannforskriften § 4 når det gjennomføres etter vilkårene i tillatelsen.

Andre forhold

Det er tiltakshavers ansvar å sikre at det aktuelle området har tilfredsstillende stabilitet slik at tiltaket ikke medfører utgliding av grunn eller sjøbunn.

Tiltaksgjennomføringen, spesielt sprengingen og pelingen vil medføre støy. Området er allerede støypåvirket gjennom fergetrafikk og småbåthavn. Reguleringsbestemmelsene for området av 03.02.2021 regulerer støy. Vi vurderer det ikke som nødvendig å stille ytterligere støykrav i tillatelsen.

Konklusjon

Tiltaket anses ikke å forringe vannforekomsten i vesentlig grad og sannsynligheten for negativ påvirkning på naturmangfoldet vurderes som liten. Tiltakene er nødvendige for å sikre adkomst med elektrisk ferge til ny fergekai.

Statsforvalteren har lagt vekt på samfunnsmessig betydning ved tiltaket, sammenholdt med de fordeler og ulemper som tiltaket for øvrig vil medføre, jf. forurensningsloven § 11. Det er satt vilkår for å redusere forurensning, samt overvåking og kontroll, jf. forurensningsloven § 16.

Statsforvalteren vurderer fordelene ved tiltaket, ved at ny elektrisk ferge kan tas i bruk, til å være større enn ulempene tiltaket fører til for naturmiljøet, og gir tillatelse til omsøkt mudring (inkludert sprenging) og peling.

Vedtak om gebyr

Som varslet per brev av 04.11.2021 medfører behandling av tillatelse et gebyr i henhold til forurensningsforskriften kapittel 39. Vi har ikke mottatt kommentarer til varslet.

Porsgrunn kommune skal betale et gebyr på kr 35 000 for Statsforvalterens behandling av søknaden om tillatelse, jf. forurensningsforskriften kapittel 39. Dette tilsvarer sats 6 (i 2022) i forurensningsforskriften § 39-4. Ressursbruk knyttet til saksbehandlingen er lagt til grunn ved fastsettelse av gebyrsats.

Faktura med innbetalingsblankett vil bli ettersendt fra Miljødirektoratet. Gebyret forfaller til betaling 30 dager etter fakturadato.

Klageadgang

Vedtakene om tillatelse og gebyrsats kan påklages av sakens parter eller andre med rettslig klageinteresse innen tre uker fra underretningen om vedtaket er kommet frem. En eventuell klage skal angi hva det klages over og den eller de endringer som ønskes. Klagen bør begrunnes, og andre opplysninger av betydning for saken bør nevnes.

En eventuell klage skal sendes Statsforvalteren i Vestfold og Telemark. Klageinstansen er Miljødirektoratet.

Det gis ikke oppsettende virkning på en eventuell klage på gebyrsats. Gebyret må derfor betales, og dersom det gis medhold i klagen, vil restbeløpet tilbakebetales.

Med hilsen

Siv Hege Wang Grøvo (e.f.)
fagsjef

Pernille Bechmann
rådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Vedlegg:

- 1 Vilkår - Tillatelse etter forurensningsloven til mudring og peling ved Bjørkøya fergekai for Porsgrunn kommune

Kopi til:

Norges Jeger- og Fiskerforbund avdeling Telemark	Bøgata 8	3800	BØ I TELEMARK
Naturvernforbundet i Telemark			
Inger Mælvist Roland	Hengsleveien 42 A	3611	KONGSBERG
Johannes Sauar Nymoens	Sauarvegen 102	3677	Notodden
Nils Henrik Jensen	3540 Nesbyen		
Geir Hafstad	Oserødveien 121	3135	TORØD
Gunnar Arisholm	Rudsberghaugen 48	2005	RÆLINGEN
GRENLAND HAVN IKS	Strømtangvegen 39	3950	BREVIK
Fiskeridirektoratet - region sør	Postboks 185 Sentrum	5804	BERGEN
Forum for Natur og Friluftsliv i Telemark	Postboks 3089	3707	SKIEN
Tormod Roland	Hengsleveien 42 A	3611	KONGSBERG
Tone Marie G Nymoens	Sauarvegen 102	3677	Notodden
John Arvid Lippestad	Kleivveien 51 A	1356	Bekkestua
Unn Hove	Egebjerg Bygade 98, 2.Th, Dk 2750 Ballerup, Danmark		
Siv Heggem	Grønndalsveien 16 C	4085	Hundvåg
Pål Eikeland	Frydenbergveien 32	1415	OPPEGÅRD
Aid Hanny Bakken	Trokåsa 111	3737	Skien
Siw Thingstad	Buskveien 58	3236	SANDEFJORD
Ole Bjørn Jensen	Welhavens Gate 3	3724	SKIEN
HERØYA ARBEIDERFORENING FERIESTED BJØRKØYA	c/o Janicke Andreassen Jørgen C Knudsens veg 17A	3925	PORSGRUNN
Torstein Arisholm	Apalveien 56	0371	OSLO
Norsk Maritimt Museum	Postboks 720 Skøyen	0214	OSLO
Lene Elisabeth Walle	Støperibakken 12	3912	Porsgrunn
Margrethe Rasch Solbak Ramstad	Hoffsjef Løvenskiolds Vei 75 B	0382	OSLO
Simon Brage F Høimyr	Smedkåsvegen 49	3919	Porsgrunn
Per Halvorsen	Støperibakken 12	3912	PORSGRUNN
Astrid Louise Støren Grytte	Frydenbergveien 32	1415	OPPEGÅRD
Ellen Borse	Øvre Frydendal 18 D	1384	Asker
Morten Bakken	Trokåsa 111	3737	Skien
Jan Erik Andreassen	Buskveien 58	3236	SANDEFJORD
Statens naturoppsyn	Postboks 5672 Torgard	7485	TRONDHEIM

Karin Aud Lundeberg Torjussen	Gravshaugvegen 16	3840 SELJORD
Amund Kristoffer Kristoffersen	Gerhard Munthes Gate 44	2318 HAMAR
Elsa Kristiansen	Brøttet 98	3029 Drammen
Ragnhild Flesland Høimyr	Smedkåsvegen 49	3919 Porsgrunn
Tove Brit Hejll	Kaiveien 10	3077 Sande I Vestfold
Margrethe Henriette Schilbred	Kleivveien 51 A	1356 BEKKESTUA
Georg Olav Ramstad	Hoffsjef Løvenskiolds Vei 75 B	0382 Oslo
NIA HOLDING AS	Krabberødstrand 53	3960 STATHELLE
Kjetil Kristiansen	Brøttet 98	3029 Drammen
Anne Margrete Jensen	Sandakerveien 86	0484 OSLO
Naturvernforbundet i Telemark	Fogtegata 19	3936 PORSGRUNN
Norsk Ornitologisk Forening avdeling Telemark	Postboks 1076 Gimsøy	3719 SKIEN
Erik Johannessen	Arne Garborgs Gate 27	3718 Skien
Einar Kristian Jensen	Kristian Ivs Gate 21	4612 KRISTIANSAND S
Rambøll Norge AS /v Dypvik		
Porsgrunn kommune /v Lia		
KYSTVERKET SØRØST	Postboks 1502	6025 ÅLESUND
Gro H Johannessen	Arne Garborgs Gate 27	3718 Skien
Line Beathe Ørjevik Hafstad	Oserødveien 121	3135 TORØD